

EDINOST

Glasi slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglas se računa po tisku v petiti; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osemurnica in javnozabavale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništva: ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, kor nefrankovano se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnine, reklamacije in oglase sprejema upravitelstvo ulica Molino piccolo št. 3, II. nadst. Odpri reklamacije so proste poštnine.

V edinosti je moč.

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torkih, četrkih in sobotah. Zjutranje izdaje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obajno izdaje stane: za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40 za tri mesece . . . 2.40 . . . 4.— za pol leta . . . 5.— . . . 8.— za ves leto . . . 10.— . . . 16.— Na naročbe brez priložne naročnine se ne jemlje ozir.

Posamično številko se dobivajo v prodajnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdaje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

Zveza proti Slovanom.

(Konec.)

„Tagespost“ bi hotela razorožiti Italijane „modrim postopanjem“, tako namreč, da bi se obračala večja večja skrb gospodarskemu razvoju Primorske. Mi smo gotovo zadnji, ki bi se hoteli upirati poboljšanju gospodarskega položaja Primorcev. Narobe: mi smo že neštivilnokrat naglašali dolžnost države do izdatnih investicij v tem delu monarhije, in smo tudi zahtevali, da država vrši svojo dolžnost. Vendar moramo trditi, da ne bi imelo zmisla, ako bi hoteli na gospodarskem polju pobijati iredentistiška stremjenja. Ali je treba, da opozorimo „Tagespost“ na vse to, kolikor je žrtvovala Avstrija v narodnogospodarskem pogledu za Benetke in Lombardijo? Pri pusti juhi, koja ponuja sedaj moderna Italija Benečanom in Lombardom, spominjajo se isti boleznim obžalovanjem loncev avstrijskega vladanja, polnih mesa. Gospodarsko blagostanje vse naše države bilo je čisto v nevarnosti radi teh dveh pokrajin. Veliko posojilo iz 50tih let, pol milijarde, s katerim se je pričelo delanje dolgov, o d š l o je skoro izključno v Italijo. Ali more trditi „Tagespost“, da se je s tem potolažil protiaustrijski duh v Lombardo-Benečiji in da se je čutil zadovoljnega? Istotako bi se razvijale stvari v naši Primorski, ako bi po receptu nemških liberalcev hoteli žrtvovati slovanstvo na korist Italijanom. Naravnost smešna je trditev, da se pod sedanjo vlado na Primorskem povspenjuje Slovani. Na tem, kar so si morda pridobili poslednji, zahvaliti imajo le sebe. Po splošni šolski dolžnosti, in le po tej, se je vzbudila narodna samozavest širših mas, ki so do tedaj le nemo životarile, mase so prišle do spoznanja, da jim ne treba biti gnojem za tujo kulturo. Do tega pa ni dovelo namestništvo, niti so doveli gospodje okr. glavarji. Narobe: ti poslednji so storili vse mogoče, da bi zatreli in udušili slovanstvo. Saj velik del uradništva prihaja iz onih krogov, ki so prav blizu nemško-liberalnim prizadevanjem.

Kaj čudno se mora zdeti človeku, ko vidi, da se zgraža, „Tagespost“ na tem, da je v imeniku krajev n. pr. za Monfalcone v oklepu tudi slovensko označenje, in da to opisuje kot kratenje italijanske posesti. Ali ne vé „Tagespost“, koliko je slovenskih krajev, kojim so se samooblastno našla nemška imena in ki so popolnoma izgubila svoja slovenska označenja? In zakaj se „Tagespost“ ne razgreva radi madjarenja nemških in slovenskih krajevnih imen na Ogerskem? Ako poštna uprava na korist službe uvaja tudi slovenska imena za to ali ono selo, kakor ta imena že stoletja žive med ljudstvom, ali je to morda kaka posebna naklonjenost, ali ni to marveč le potreba in zahteva najjednostavnije pravičnosti?!

PODLISTEK.

Klarica iz farovža.

(Dalje).

Nekoč na večer je dežilo. Zemecki je naročil zapreči konje, da bi popeljali gospodično Klarico v farovž. Ciril se je urno pripravil na pot. Toda Zemecki je rekel, da popelje gospodično sam. Ciril mu je dal va-jeti, voščil Klarici „lahko hoč“ in šel v sobo k Marjeti. Vendar od tega časa, naj je že pršilo, ali bilo lepo vreme, vozila se je Klarica vsaki večer domov in Zemecki jo je vozil. Dokler je sedela zadej, molčal je Ciril; pozneje, ko je ubogala uljudni ponudbi Zemeckega, sesti zraven njega, postal je mladenci nemiren, otožen. Je-li voščil Klarici „lahko noč“, se mu je komaj zahvalila; je-li prišel s polja, postavila je južno pred njega hladno, brez nasmeha, brezi besed. Sedaj je

Nam je to seveda v posebno zadoščenje, da se nemški liberalci čutijo tako slabe v boju proti slovanstvu, da so prisiljeni iskati pomoči v zvezi z italijanstvom. To mora le vzpodbujati Slovane, da tem odločneje nadaljujejo svoja prizadevanja, ter utrjati v njih narodno zavest. Merodajnim krogom monarhije pa bōdi v posebno svarilo to ljubkovanje nemških liberalcev z iredentovskimi krogi. Pri neki prejšnji priložnosti smo že rekli, da zahteva morda narodna korist nemštva, da slovanstvo ne sme postati dedič Benetk na vstočni obali Adrije, ampak italijanski živelj, ali nikakor ne zahteva tako korist ukupne države in zlasti habsburške dinastije!!

Po „Agr. Tagblattu“.

Politiške vesti.

V Trstu, dne 11. oktobra 1895.

Deželnozborske volitve na Kranjskem. Deželnozborske volitve na Kranjskem so torej razpisane. Kmečke občine bodo volile dne 21. novembra, dne 25. mesta in trgi, dne 28. veleposestvo. „Slovenec izraža željo, da bi se volitve vršile mirno in dostojno. Nadejamo se, da ta želja ne ostane samo mrtva beseda, ampak da postane tudi dejanje. Naj že volitve izpadejo tako ali tako, na vsak način pa zahteva čast naroda, da ne bi se pri volitvah dogajale stvari — a la Staritrg.

Politiški načelniki posamičnih pokrajin prihajajo eden za drugim na Dunaj, da poročajo novemu ministerskemu predsedniku o položaju v dotičnih pokrajinah.

Tout comme chez nous! Istotako kakor pri nas, pomagajo si nasprotniki slovanstva na Hrvatskem. Kakor pri nas tako se naši nasprotniki tudi na Hrvatskem identifikujejo — z državo, da potem kaj lahko prihajajo do zaključka: kdor je proti nam, je proti državi. Tako smo siromašni Slovani vedno izdajice poleg nebroja dokazov o naši lojalnosti. Kamor-koli se obrnemo, kitro je za nami denunciacija, kakor hitro se oglasimo z zahtevo, naj bi se z akoni izvajali tudi za nas, že moramo čuti očitjanje, da razburjamo, da izzivljamo, da smo tisti ekstremni, razdirajoči živelj, kojega treba pobijati v interesu države. Tako je bilo vedno pri nas in je še sedaj — in tako je tudi na Hrvatskem. Dá, rudečica srama in jeze nam sili v obraz, da madjarski in tudi -hrvatski klevetniki nočejo obmolkniti niti v tem svečanem trenutku, ko se ves narod hrvatski — brez razlike političnega mišljenja — pripravlja na dostojen vsprejem svojega kralja in cesarja. Niti pred obličjem Njegovega Veličanstva noče utihniti denunciacija. Tudi te svečane trenutke, ko bode vladar bival med svojim vedno zvestim narodom hrvatskim, hočejo porabiti Madjari in Madjaroni v svoje

obžaloval Ciril, da je celo sam in po noči šel v farovž, da bi pripeljal Marjeto v Touzetin. Brez Marjete tudi Klarica ne bi bila prišla sem.

A Klarica? Saj ljudje so rekali, ki so ju srečavali z Zemeckim, kako sta se smijala na vozu, kako se laskala, da to že ni bilo lepo.

Ni čuda. Zemecki je predstavljal razliko med Cirilom in seboj, med dninarjem in bogatim kmetom in Klarica se je temu smijala. Pri Cirilu se ji vtrde temehke rok; v bēdi ji zvenē te rože na licu, v joku ugasnejo te modre plavice v očeh. A bēde in joka ima baje dninarjeva žena več jednega poludne, nego kmetica svoje celo življenje. On — Zemecki — zamore ji zagotoviti varno srečno življenje. Klarica da ne pojde ni koraka peš, ti-le vrnici bodo jo povsodi vozili, vsakdo jo bo pozdravljaj, vsakdo ji roko poljubljal.

Klarica se je veselila.

strankarske koristi, tudi pred najvišim prestolom hočejo ovajati vse one, ki se nočejo brezpogojno klanjati gospodovalnemu zistemu. Madjarski in hrvatsko-madjaronski listi onečajo te svečane trenutke, ki naj bi bili trenutki splošne radosti, s tem, da sumničijo v vseh mogočih varijacijah — lojalnost hrvatske opozicije, tega jedinega moralnega zastopnika in programa naroda hrvatskega. Kaj se zmenijo klevetniki za to, da je avstrijski cesar in kralj konstitucionalen vladar, da v tem svojem svojstvu stoji nad strankami in da nobena stranka nima pravice domišljati si, da stoji pod posebnim pokroviteljstvom najvišega činitelja. Zistem je jedno, krona je drugo; zistemu se lahko upiramo, kroni moramo biti brezpogojno udani. Tako razume svoje dolžnosti tudi hrvatska opozicija: upira se sedanjemu zistemu, ker smatra istega neugodnim za narod hrvatski, nje lojalnost do krone in dinastije pa je brezpogojna.

To vedo dobro tudi klevetniki, ali vendar klevčejo in ovajajo. Klevčejo, ali ne morda zato, ker so sami uverjeni o nelojalnosti opozicije, ampak le zato, ker se opozicija upira zistemu. Jasno bodi povedano: zagovorniki zistema na Hrvatskem, stremečega le po razširjenju zavisnosti naroda hrvatskega od „bratov“ Madjarov, izkoriščajo pojm udanosti in lojalnosti do krone na naj brezobzirniši način za svoje strankarske namene. Tako postopanje se obsoja samo. Seveda tudi opozicija ne ostaja dolžna odgovora na take gnusne napade na njeno poštenje. Tako piše n. pr. „Hrvatska“. „Hrvatskemu narodu ne treba, da bi ga še le budimpeštanski listi učili lojalnosti in udanosti. Lojalnost in podaniška zvestoba naroda hrvatskega sti napisani zlatimi črkami na deskah nepristranske zgodovine; dokazani stí neštivilnimi dejanji na bojnem polju. Tudi sedaj, ko vzvišeni nositelj krone hrvatske počesča svoj zvesti narod hrvatski se svojim obiskom, vršil bode ta narod svojo dolžnost in izražal svojo zvestobo. Ali narod hrvatski razlikuje med kraljem in današnjim začasnim zistemom, razlikuje posvečeno osebo od strankarskih demonstracij. Narod hrvatski pozdravi prisrčno svojega kralja, ali s tem ne bode demonstriral za sedanje odnose, kojim stoji nasproti ledeno hladno, kajti srce naroda bije za jednotnost, svobodo in nezavisnost Hrvatske. Teh svojih stremljenj in želj ne zataji narod hrvatski niti v predstojēčih veselih dneh, ko bode bival kralj v srcu Hrvatske, v belem Zagrebu. Tudi prevzvišena krona naj vidi, da narod hrvatski ne razume samo prolivati krvi na bojnem polju, ampak da goji tudi idejale svoje celokupnosti in narodne svobode. Krona naj se prepriča, da narod hrvatski je vsikdar pripravljen, da poviša sijaj krone požrtvovalnim delovanjem

A kaj je rekel častitljivi gospod?

Ko mu je Klarica nečega večera razkrila, da noče Cirila in da ji je bolje povseči bogati, mladi vdovec Zemecki, moral se je starček mize prijeti, da ni padel.

„Je-li dobro slišim? — Tudi tebe se je polastila roka napuha? — In ti že pozabljaš na svojo revščino? — Kakó boš enkrat odgovarjala pred Bogom, da si umorila toli plemenito srce samo za to, ker te je tako vneto ljubilo? Hočeš-li zapoditi to črno misel, hočeš preklicati svoj odlok, hočeš povrniti Cirilu storjeno razžaljenje? — Nočeš! — Prisiljena pokorščina ni mnogo vredna; odpiram s tem tvoji volji duri. Sprejmi moj blagoslov z vročo željo, da iz zrna blagoslova ne vzrase drevo kletve —“.

Družega dne prišel je Zemecki prosit za Klaričino roko. Gospod župnik bil je bled. Ali ko mu je ženin pojasnil, da le svojemu

in plemenitim prizadevanjem za politički in kulturni napredek hrvatstva. Narod pokaže v bližnjih dneh, da ljubi svoje brate po krvi... * Tu sledi še par stavkov o državopravnem razmerju Dalmacije, Bosne in Hercegovine, kojih pa si ne upamo ponatisniti ker so nas že poučile skušnje, da v sedanji dobi pri nas ni lahko govoriti o tem.

Biskup Strossmayer se ne udeleži vsprejema Njegovega Veličanstva v Zagrebu. Opravičuje se v pismu do bana grofa Khuen-Hedervarya, da je prestar in slaboten.

Sv. Oče o Italiji. Papež Lev XIII. je pisal dne 8. t. m. kardinalu Rampolli pismo, v katerem se pritožuje na brezobraznost italijanske vlade. Ista šla je tako daleč, da je proslavljala tako rekoč pred očmi papeževimi svoj XX. september: spomin na ugrabljenje Rima. Nadalje obžaluje sv. Oče, da se zopet poraja boj med državo in Cerkvijo, kajti vladajoče sekto hočejo pahniti večno mesto zopet v nekdanje paganstvo. Ko si je bila Italija osvojila Rim, ni se združila, ampak moralno se je razcepila. Kar pa se dostaje takozvane „nezavisnosti“ sv. Stolice, ista ni drugo, nego fikcija, kajti dejanska nezavisnost je nemožna brez posvetnega gospodarstva. H koncu pozivlja papež še italijanski narod, sklicevaje se na njegovo praktično zni-sel, da naj odstopi od boja med Cerkvijo in državo, kateri boj povspenjuje jedino le najdrznejše nakane. Ako bode hotelo ljudstvo poslušati Njegov glas, vzbudē se vesele nadeje v Njegovi duši, v nasprotnem slučaju pa, — tako zaključuje sv. Oče — se bodo porajale nove nevarnosti in nove nesreče.

Italija v Afriki. Italijanski listi poročajo, da se italijanska vojska grozno hitro giblje proti sovražniku.

Francozka v Turčiji. Francozi so srečnejši nego Italijani: dne 30. septembra so si osvojili glavno mesto na Madagaskarju Tananarivo. Dne 1. oktobra se je sklenil mir. Kraljica ostane v svojem dostojanstvu, toda pokroviteljstvo francoske bode ostriše.

Pomnoženje francoske mornarice. Iz Pariza javljajo, da nameruje francoska vlada svoje vojno brodovje v kratkem pomnožiti za šest deset ladij. Med temi da bode devet velikih oklopnih, več križark, ladij za lov torpedov in pet križark za obrambo obrežij. Jeden del teh novih ladij so pričeli že graditi. — Kaj neki poreče Angleska k temu, da ne govorimo o drugih pomorskih velevlastih, ki zavidajo francoskorusko zvezo? A kaj porečejo slednji davkoplačevalci, videči, koliko narodnega blagostanja je že uničilo to nesrečno oboroževanje na vseh straneh.

Različne vesti.

Državni poslanec vitez Stalitz sklicuje svoje volice na ponedeljek dne 14. t.

stricu na ljubo nastopa Klarica ta korak, le zaradi tega, da bi zamogla podavati materi zasluženno podporo, — jel je premišlje-vati stari častitljivi župnik — Morda je molil: „In ne pelji nas v skušnjavo!“ — Morda se mu je pri tem oživila slika njegove lastne dosedanje revščine, ter zalesketala se v duši nada, da bi v istini zamoglo biti res, kakor je rekal Zemecki. Očital si je, da je tako brez vzroka obsojeval Klarico — stara glava se ni zamogla protiviti zgovornosti dvojih mladih ustnic. Gospod župnik je privolil....

In ko je prišel Ciril k njemu: k poslednjemu zavetju svojih nad? Bodisi, da se mu je zdelo, bodisi, da je bil častitljivi gospod tako hladen kakor nikdar doslej. Samo tolažba — ali le zgolj tolažba; niti iskrica upanja za ubožega mladenca! Je to pač božja volja, pred katero se morajo umakniti vse želje in voja človeška. (Dalje prih.)

m. opoldne na javno predavanje v dvorani trgovinske zbornice, kjer nameruje gosp. poslanec pojasniti svoje osebno stališče glede na sedanji narodno-gospodarski položaj s posebnim ozirom na tržaške odnose. — Prav radovedni smo na sedanje nazore gospoda viteza Stalitz, tem bolj radovedni, ker je bil isti gospod vitez doslej vedno na italijanskem stališču ter se z žalostnimi narodni-gospodarskimi odnosi slovenskega dela prebivalstva tržaške mestne pokrajine ni baval nikdar niti najmanj. Kolikor doznamo o tem predavanju, tega seveda ne vskratimo našim č. čitateljem.

Pogreb pok. Tugomira Pretnerja, marljivega odbornika „Tržaškega Sokola“ in vzglednega mladeniča na vse strani, vršil se je včeraj popoldne. Zlasti mladina iz sokolskih krogov bila je zastopana pri pogrebu v lepem številu, da izjavi še enkrat bratsko ljubezen — do brata, ki je v cvetju svojih let moral leči v grob.

Pogreb se je vršil na najpriprosti način in vendar je bil tudi ta pogreb znak sedanjega časa, tako, da ne moremo drugače, nego da spregovorimo par besed v tem pogledu. Že način, kakor se je duhovnik, ki je vodil kondukt, vel v hiši žalosti, nasproti materi preminulega mladeniča, spominjal nas je, da je v cerkvenih krogih zavladovala — kako bi rekli hitro? — neka nervozna nevolja nasproti Slovanom. V kolikor smo mogli doznati o vzrokih neveselju prizoru na stopnicah v hiši žalosti, bila je stvar le-ta, da se je cerkveni oblasti po pomoti naznanil pogreb za 1/3 mesto za tretjo uro. Ker pa se je bilo bati, da vsled tega mnogo-kateri zamudi pogreb, prosili so sorodniki pokojnikov duhovnika, naj bi počakal par minut. Te prošnje gotovo ni šteti v greh, ako pomislimo, v koliko tolažbo žalujočim ostalim so dokazi sočutja, zlasti obilna udeležba pri pogrebu. Ali način, kakor je duhovnik odklonil prošnjo — kajti bila je le prošnja — je bil tak (da povemo stvar v najmilejši obliki), da je presenetil vse one, ki so bili navzoči.

Tudi v cerkvi je bilo zabranjeno prijateljem in znancem, da bi zapeli pokojniku nedolžno žalostinko. Poroča se nam tudi — toda jamčiti ne moremo za to — da je župnik pri sv. Antonu novem zagrozil, da izžene pevce s policijo, ako bi hoteli peti.

Vemo, da je ta neumljiva nervoznost neposredna posledica hujkanja „Piccolovega“ povodom spreveda nepozabnega g. kateheta Jagodca. Ali pa je opravičena taka nervoznost nasproti Slovincem? No, dobro je, da se je uvela sodna preiskava; tako vsaj izve svet: kdo je žalil, kdo je hujskal, kdo je izžival! Svet izve vsaj, da na posledice morajo trpeti oni, kojim se je dogodila krivica! Do danes nismo hoteli povedati, ali sedaj, ko vidimo in čujemo, kako se nam kliče od vseh strani: Lasciate ogni speranza! — povemo, da so celó poštene duhovniki pozivali pevce, naj tožijo — onega, ki je žalil. A sedaj moramo plačevati Slovinci ves račun!

Ali se cerkvene oblasti res boje, da bi se „ljudstvo“ škandalizovalo na slovenskem petju? Proti takemu domnevanju govori dejstvo, da se še nikdar ni prigodila najmanj neprimernost od strani občinstva, ko se je pelo slovenski pri pogrebi — in pelo se je neštevilnokrat; — k večjemu da je post festum hujskal — židovski „Il Piccolo“. Za nas pa židovski „Il Piccolo“ ni avtoriteta.

In tudi pri pogrebu Pretnerjevem ne bi se bil izvestno nikdo škandalizoval — najbrže niti ona dva Žida, — gospodarja pokojnikova — ki sta se udeležila pogreba med drugimi izključno slovenskimi udeleženci.

Kako naj zaključimo te le vrstice, kate smo — odkrito bodi povedano — le velikim moralnim naporom spravili v tako poblešno obliko?! Tja gori obrnimo pogled svoj, od koder prihajata usmiljenje in pravica: Bog pomagal!

Bratom Sokolom in drugim prijateljem pok. Pretnerja naznanjamo, da se po želji sorodnikov pokojnikov nabira za družbo sv. Cirila in Metoda, mesto da bi se bil položil venec na grob. Nekateri gospodje so že izročili svoje prispevke starostu dr. G. Gregorinu.

Nova odvetnika. Tržaška odvetniška zbornica vpisala je med svoje člane odvetnika dr. Mihajla Trudna, s sedežem v Trstu, kateri je otvoril svojo pisarno v ulici S. Nicoló hšt. 5, II. nadstropje. Tega gospoda pripočamo mirno vestjo slovenskemu občinstvu, katero potrebuje pravniskih nasvetov. Zanjedno pa pozdravljamo tega novega odvetnika veseljem, kajti v Trstu krvavo potrebujemo zares slovenskih odvetnikov, kateri nastojajo ob vsaki priliki pridobi veljave slovensčini kot deželniemu jeziku. — Ista odvetniška zbornica vpisala je zajedno med svoje člane odvetnika dr. Artura Rusconija, s sedežem v Trstu.

Imenovanja pri pošti. V področju tukajšnjega c. kr. poštnege ravnateljstva so imenovani: poštne asistenti vežbeniki Evgen Sušnik, Ivan Mestrovic, Anton Kuder, Alojzij Bergant, Kazimir Beltram Vladimir Tomec, Friderik Brumat, Silvij Dubič, Juro Hreglič, Vilim Holuška, Ernest Stanger, Ivan Schmutz, Evgen Križič, Matej Segala, Rudolf Mayerweg, Alfred Pagnacco, Viljelm Wagnest in Kvintij Visintin.

Poročilo o sinočni seji mestnega sveta tržaškega priobčimo v večernem izdanju današnje številke.

Podpora ubožnim vdovam. Dne 2. decembra t. l. razdelijo se v VII. oddelka mestnega magistrata tržaškega vsakoletne podpore ubožnim vdovam. Te podpore so iz obresti ustanove „Cesar Fran Josip I.“ ter se razdelijo med razne potrebne vdove in sicer v največjem znesku 72 gl. in v najmanjšem 36 gl. na leto v obrokih vsakega 1. dne slehernega meseca. Prositeljice morajo dokazati v svojih prošnjah: 1.) da so vdove in koliko imajo otrok; 2.) da je bil pokojni soprog delavskega stanja; 3.) da so ubožne in 4.) da so pristojne v tržaško občino. Prošnje do 31. t. m. mestnemu magistratu.

Koncesije za klesarsko, zidarstvo obrt itd. Tržaški službeni list „L'Osservatore Triestino“ objavlja: C. kr. namestništvo na Primorskem določa vsled predloga deželnih odborov v Gorici in v Poreču, da se smejo do daljnjega naredbe izdajati koncesije za vršitev zidarske, tesarske, klesarske obrti in za kopanja vodnjakov, toda te koncesije so omejene za izvršitev le takih zgradb, ki so navadne v dotičnem kraju. Te koncesije se izdajajo do daljnjega naredbe v vseh političnih okrajih Goriške-Gradišanske in Istre z vsemi olajšavami, določenimi v §. 6. zakona z dne 26. decembra 1893., drž. zak. št. 193. Izvzeta iz teh olajšav sta le mestna okraja Goriški in Puljski in to le glede zidarske obrti, za katero je treba v teh dveh mestih dokazati sposobnost po določbah §. 6. obrt. zakona. — Koncesije, katere omenja §. 6. tega zakona, smejo se dati le takim osebam, ki zadoščajo pogojem, označenim v §. 23., odst. I., zakona z dne 15. marca 1883. (drž. zak. št. 39) in pa ki morejo dokazati, da so si tekom najmanj štirih let pridobili potrebno praktično sposobnost. Te koncesije pa se smejo vendar le izdajati samo v toliki meri, kolikor to zahtevajo lokalne potrebe ter mora o tej potrebi vselej izreči prej svoje menenje trg. in obrtna zbornica. Koncesije izdaje obrtna oblast I. instancije. — Ta naredba stopila je v veljavo z onim dnevom, v katerem je bila razglašena ter ostane veljavna dotlej, dokler se jo morda ne prekliche.

Vabilo na CIV. odborovo sejo „Slovenske Matice“, katera se bo vršila v četrtek dne 17. oktobra 1895. l. ob 1/6. uri popoldne v društvenih pisarniških prostorih. Dnevni red: 1.) Naznanila predsedništva. 2.) Potrjenje zapisnikov o CIV. odborovi seji in o XXX. občnem zboru. 3.) Volitev predsednika, obeh podpredsednikov, blagajnika, ključarjev in odsekov. 4.) Poročilo tajnikovo. 5.) Posameznosti. V Ljubljani, dne 8. oktobra 1895. Predsednik: Fr. Levec.

„Narodni dom“ v Ljubljani. V kolikor poroča „Sl. N.“, dovrševalna dela v poslopju „Narodnega doma“ napredujejo redno ter se najbolj povspešujejo v čitalniških prostorih, ki se imajo izročiti že prihodnji teden namenjeni vporabi. Jeden del starih svojih prostorov je čitalnica že izpraznila, ter se tudi jeden del njenega inventarja že nahaja v „Narodnem domu“. Tudi „dramatično društvo“ se je že preselilo v „Narodni dom“.

Berolnec za Ljubljano. Berolinska menjačnica in banka S. Bleichröder darovala 2000 mark za dotičnike, ki so vsled potresa v Ljubljani trpeli gmotno škodo.

Javna dražba. V sredo, dne 16. t. m. ob 10. uri dop. bode v skladišču št. II. na kolodvoru južne železnice (prihajajoče blago) javna dražba različnega blaga, katero naslovniki niso povzdignili. Blago se odda najboljšemu ponudniku proti gotovemu plačilu in proti temu, da je kupec odpravi takoj s seboj. Izkaz tega blaga je izložen v atriju kolodvora južno-železniške postaje.

Še XX. september pred tržaškim sodiščem. Dne 16. t. m. bode pred tukajšnjim okr. sodiščem razprava proti težaku Sušteršiču, obtoženemu prestopka telesnega poškodovanja v smislu določeb §. 411 kaz. zak. Sušteršič je bil namreč na predvečer XX. septembra zasolil mestnemu svetovalcu Edgardu Rascovichu pred kavarno „Ferrari“ poseben „septemberski spomin“ v lice. Ta „napad“ bil je povod neresničnemu izvajanju v mestnem svetu in potem „nezaupnici“ c. kr. policiji. — Razpravi proti Sušteršiču bode predsedoval deželni sodišča svetovalec vitez Defacis.

Poskušena samomora. 50letni kovač Ivan Domladič, stanujoči pri sv. Mar. Magd. Gornji hšt. 10, razstopil je predvečeršnjem glavice šesterih omotov zveplen v kozarcu vode in izpil to zlobudro. Na vso srečo so domačini pravočasno opazili namen Domladičev ter pozvali zdravnika z zdravniške postaje, ki je z umestnimi sredstvi odklonil nevarnost, vendar pa je dal moža prevesti v bolnišnico. Ljudje sodijo, da se je hotel Domladič usmrtiti vsled velike revščine poskušena od samomora. — 74letna Alojzija Horak, stanujoča v ulici Farneto hšt. 17, III. n., hotela se je predvečeršnjem dopoldnem vreči raz okno svojega stanovanja na ulico. Starko je opazila pravočasno poleg Horakove stanujoča 18letna Rosero, priskočila je k starki, jo ujela za bedra ter jo s pomočjo drugih prihitelih ljudi zvelkala v sobo. Pravijo, da se starki meša v glavi in da se je že pred leti hotela usmrtiti.

O krvavem protapu v novem pristanišču. Čujemo, da se je ranjenemu Zajcu obrnilo kljubo težki rani vendar toliko na boljše, da utegne ozdraviti.

O nesreči na železnici v Belgiji. K poslednjemu našemu poročilu o tej železniški nesreči dodajemo še brzojavko, došlo sinoč iz Bruselja: Preiskava je dognala, da je na tej strašni nesreči krivo železniško vodstvo, kajti na črti Ottignies-Nivelles je nadomestoval železniškega čuvaja človek, ki je malo izurjen v železniški službi, v tem ko je bil stalni železniški čuvaj odsoten, kakor velja zakon o nedeljskem počitku. Ljudstvo je strašno razburjeno proti vladi. — Izmed ranjenih jih je več umrlo, torej je naraslo število mrtvih od 18 že na 30.

Sodnijsko. Kmet Anton Gri je dne 9. avgusta t. l. v Savonjah (okraj Podgrad) v prepiru izdatno ranil svojega nasprotnika Petra Bastiančiča, udaril ga z nožem v čelo. Predvečeršnjem je dobil Gri pred tukajšnjim sodiščem zaradi težkega telesnega poškodovanja dva meseca ječe. — 26letni slikar Fran Luckman dobil je zaradi javnega nasilstva 8 mesecev ječe. Luckman je dne 1. sept. t. l. v Nabrežini razgrajal v družbi treh drugih mladeničev in se uprl orožniškemu četovodji Josipu Blažiču, hoteli mu izviti puško, ko je orožnik pozval razgrajalce na mir.

Policijsko. Trgovski pomočnik Josip Menkes (Žid?) je služboval kot knjigovodja do nedavno pri tvrdki Jakob Bertel, ulica Carintia št. 10. V tej službi je poneveril nad 3000 gl. ter pobegnil svojo s ljubico Rozo Blitz-Fuchs na Reko. Tam pa so parček

predvečeršnjem prijeli in v kratkem ga izroče deželni sodišču tržaškemu. — Nepoznan tat je ukradel po noči na včeraj v kavarni „Stella Polare“ 26 medenih podstav, vrednih 156 gl. Na teh ploščah je utisnena zvezda, torej naj pazi vsakdo na to, da ne bi morda kdo kupil ukradenega. — 36letnega ogjarja Frana Jenka iz Ljubljane so zaprli, ker je pijan razgrajal na lesnem trgu. — Pekovski vajenec Emil Tomasinič, službujoči pri peku g. Emila Stieblu na trgu S. Giacomo, poneveril je svojemu gospodarju znesek 11 gl. 61 nvč. in ušel. Nezvestega dečka zasleduje policija. — 16letno Matildo K. in 19letno Regino M., obe iz Trsta, zaprli so ker sti se udali razuzdanemu življenju. Plod tržaške vzgoje! —

Koledar. Danes (12.): Maksimilijan, škof in mučenec. — Jutri (13.) XIX. pobink. nedelja. Edvard, kralj. — V ponedeljek (14.): Kalist, papež; Dominician, škof. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 6. uri 16 min., zatoni ob 5. uri 17 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 17.5 stop., ob 2 pop. 21.5 stop. C.

Najnovejše vesti.

Dunaj 11. Princesa Gizela Bavarska je dospela danes zvečer in odpotovala takoj v Gdöllö.

Prag 11. Danes so obesili rudokopa Hoffmanna, ki je bil ustrelil rudniškega nadzornika Reytha in težko ranil jednega paznikov. Obsojenec je odklonil versko tolažbo in je med eksekucijo zaklical neki veleizdajski vsklik.

Pariz 10. Listi proslavljajo v navdušenih člankih osvoboditev mesta Tananariva.

Lyon 10. Proganjanje kristijanov v Kitaju se haje nadaljuje in so mnogi misijoni v nevarnosti.

Dunajska borza 11. oktobra 1895

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100.50	100.80
Avstrijska renta v srebru	100.90	101.05
Avstrijska renta v zlatu	101.40	121.35
„ „ „ „ v krouah	99.30	101.90
Kreditne akcije	400.60	403.40
London 10 let	120.40	120.35
Napoleoni	9.55 1/2	9.54 1/2
20 mark	11.78	11.77
100 italj. lir	45.30	45.25

Henrik Stibel

Corso, Piazzetta S. Giacomo šte. 3
v Trstu.

SLADŠČIČARNA in PEKARNA

vedno bogato založena z vsakovrstnimi sladščinami.

Paste, torte, kreantli, pasteli,

„BISKOTERIA FINA“

konfeti, fondants, čokolata, roki-drops in mnogo drugih sladščin.

Posebno priporoča za poroke ali slavljenje zarok: kolače, elegantne svilnate omote, škatljice, podstave, napolnjene sladščinami.

SLADKE PIJAČE:

rozoliji, špiritli, vina domača in inozemska.

Vsprejema naročbe. — Razpošilja proti poštnom povzetju. Priporoča se slavnomu p. n. občinstvu za mnogobrojen obisk.

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma št. 16 uhod piazza della Caserma.

(nasproti ulični vojarni),

prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška

kolesa (bicyklo)

Zastopstvo koles „Raleigh“ iz tovarne „Raleigh Cycle Co. Ltd. Nottingham Anglesko“ in koles „Adler“ iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.

Kolesa „Raleigh“ in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski.

Kolna pošilja se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.

Sprejemase popravila vsakovrstnih novih in starih koles in kavalnih strojev.

V zalogi nahajajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.

Zahtevajte naj se oeniki!

Anton Zigoj

naznanja sl. občinstvu, da je prevzel brivnico Ernesta Šverljuge v hiši g. Žitka.

ZAHVALA.

Vsem onim, ki so nepozabnemu našem sinu, oziroma bratu gospodu

TUGOMIRJU PRETNERJU

izkazali poslednjo čast, spremivši njegove podzemne ostanke do cerkve ali do groba, izrekamo svojo iskreno zahvalo.

V Trstu, dne 11. oktobra 1885.

Zalujoči ostali.